

Gäller för: Verksamhet Medicin Geriatrik och Akutmottagning Östra

Giltig från: 2025-05-16

Innehållsansvar: Oskar Svedberg, (osksv3), Specialistläkare

Giltig till: 2027-05-05

Granskad av: Georgios Kontogeorgos, (geoko2), Överläkare

Godkänd av: Sofia Ekdahl, (sofek1), Verksamhetschef

Dexametasonhämningstest

Revideringar i denna version

Hänvisning till att man kan utföra vidare utredning med salivkortisol.

Förtydligande vilka kortisonbehandlingar som ska efterfrågas om patienten står på.

Syfte

Dexametasonhämningstest görs i samband med utredning av misstänkt kortisolöverproduktion.

Ansvar

Respektive linjechef ansvarar för att rutinen är känd och följs.

Arbetsbeskrivning

Vid tillförsel av dexametason reagerar friska binjurar och frisk hypofys med minskade nivåer av kortisol och ACTH. Vid tillstånd med kortisolöverproduktion, som till exempel Mb Cushing, saknas denna känslighet.

Observera: Om CRF-test planeras skall hämningstestet inklusive CRF-test göras på SU/Sahlgrenska sjukhuset.

Dexametasonhämningstest kan göras polikliniskt eller i samband med utredning på vårdavdelning. Vid starkare misstanke om kortisolöverproduktion kan man mäta tU-kortisol i två dygnssamlingar innan hämningstestet genomförs och/eller dexametasonhämmat salivkortisol, se separat rutin.

Förberedelse:

1. Patienten behöver inte vara fastande

2. Kontrollera så att patienten inte använder läkemedel innehållande kortison (t.ex inhalation, salva/kräm, tablett, ledinjektion).

Genomförande:

- Patienten intar T. Dexametason 1 mg kl 23.00
- P-kortisol mäts kl 08.00 följande morgon.

P-Kortisol ≤ 50 nmol/L kl 08 på morgonen efter att tablett Dexametason intagits kvällen före utesluter i princip hyperkortisolism.

Om resultatet blir ett gränsvärde (51 – 138 nmol/L), eller på annat sätt är svårbedömt, skall vidare utredning i samråd med endokrinolog övervägas.

För felkällor och mer information, se [Nationellt vårdprogram för binjuretumörer \(cancercentrum.se\)](http://cancercentrum.se)

Uppföljning, utvärdering och revision

Revisionsansvarig SU/Ö ansvarar för uppföljning och utvärdering. Avvikelse hanteras enligt SU:s riktlinjer för MedControl Pro.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Medicin Geriatrik och Akutmottagning
Östra

Innehållsansvar: Oskar Svedberg, (osksv3), Specialistläkare

Granskad av: Georgios Kontogeorgos, (geoko2), Överläkare

Godkänd av: Sofia Ekdahl, (sofek1), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9881-362022085-17

Version: 10.0

Giltig från: 2025-05-16

Giltig till: 2027-05-05